Question Paper

B.Ed

Semester-4th

May, 2018

Scanned with CamScanner

(1)

Total Pages : 4

PC–2607/M

K–14/2058

ASSESSMENT FOR LEARNING–XVIII

(Semester–IV)

Time : Three Hours] [Maximum Marks : 70

Note : Attempt *two* questions each from Sections A & B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 10 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

I. Write down the differences between assessment and evaluation in a tabular form.

II. Define diagnostic evaluation. Discuss its characteristics.

III. What is a project? Discuss the steps involved in project as a tool of assessment.

IV. Discuss various features and functions of continuous and comprehensive evaluation.

SECTION—B

V. What is a frequency distribution table? Discuss the important steps that should be followed during the construction of a frequency distribution table.

Scanned with CamScanner

VI. What is mode? Compute mode for the following distribution of scores :

Class Interval	45-49	40-44	35-39	30-34	25-29	20-24	15-19
Frequency	2	3	5	9	6	4	1

VII. Define Normal distribution. Describe the applications of normal curve in education.

VIII. What is school based credit system? Discuss its advantages and disadvantages.

SECTION—C
(Compulsory)

IX. Write short notes on the following :

1. Concept of assessment
2. Purpose of formative evaluation
3. Limitations of objective type tests
4. Demerits of oral testing
5. Disadvantages of continuous and comprehensive evaluation
6. Concept of percentile rank
7. conditions where to use median
8. Concept of standard score
9. Range of questions
10. Concept of open book examination.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

I. ਆਂਕਲਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਰੋ।

II. ਨਿਦਾਨਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲੱਛਣ ਵਿਚਾਰੋ।

III. ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਆਂਕਲਣ ਦੇ ਇਕ ਸੰਦ ਵਜੋਂ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਵਿਚਲੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।

IV. ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

V. ਆਵਿਰਤੀ ਵੰਡ ਸਾਰਣੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਕ ਆਵਿਰਤੀ ਵੰਡ ਸਾਰਣੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੌਰਾਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਧਿਆਨ ਰਖਣਯੋਗ ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

VI. ਬਹੁਲਿਕਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਨਿਮਨ-ਦਰਜ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਹੁਲਿਕਾ ਨੂੰ ਅੰਕੋ :

ਕਲਾਸ ਅੰਤਰਾਲ	45-49	40-44	35-39	30-34	25-29	20-24	15-19
ਆਵਿਰਤੀ	2	3	5	9	6	4	1

Scanned with CamScanner

VII. ਸਾਧਾਰਨ ਵੰਡ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਸਿਖਿਆ ਵਿਚ ਸਾਧਾ
ਵਕਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

VIII. ਸਕੂਲ-ਆਧਾਰਿਤ ਕਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ
ਲਾਭ-ਹਾਨੀਆਂ ਵਿਚਾਰੋ।

ਭਾਗ—C
(ਲਾਜ਼ਮੀ)

IX. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

1. ਆਂਕਲਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਦਰਜ ਕਰੋ।
2. ਰੂਪਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ।
3. ਓਬਜੈਕਟਿਵ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਪਰਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿਚਾ
4. ਮੌਖਿਕ ਪਰਖ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚਾਰੋ।
5. ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀਆਂ ਹਾਨੀਆਂ ਦ
ਕਰੋ।
6. ਪ੍ਰਸੈਂਟਾਈਲ ਦਰਜੇ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵਿਚਾਰੋ।
7. ਮਧਿਕਾ ਵਰਤਣ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ (ਸ਼ਰਤਾਂ) ਲਿਖੋ।
8. ਮਾਨਕ ਸਕੋਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਦਰਜ ਕਰੋ।
9. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
10. ਖੁਲ੍ਹੀ-ਪੁਸਤਕ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ

Roll No. 25730 Total Pages : 4

2608/M

K–14/2058

GENDER, SCHOOL AND SOCIETY

Paper–XIX

Semester–IV

Time Allowed : 1½ Hours] [Maximum Marks : 35

Note : The candidates are required to attempt **one** questions each from Sections A and B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

. What do you mean by Gender stereotyping ? What do you suggest to overcome the problem of Gender stereotyping in the context of its negative aspect ? 10

. Write a detailed note on 'Gender equality in India with special reference to Caste and Religion'. 10

Scanned with CamScanner

SECTION—B

3. Explain the Gender Identities and Socializati Practices with special reference to family School system in our Country.

4. Highlight the issues related to inequalities the context of participation of Girl child Schooling.

SECTION—C

5. Write short notes on the following : 5×8=

(i) What is Feminism ?

(ii) What do you mean by 'Gender Bias' ?

(iii) What policy initiatives have be undertaken in our country for gend equality ?

(iv) Explain, briefly the 'Socialization theory gender and gender differences'.

(v) What different steps have been taken the government for promoting educati of girl child at elementary school stage our country ?

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 8 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

1. ਲਿੰਗ ਬਾਰੇ ਕੱਟੜ-ਧਾਰਣਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਲਿੰਗ ਸਬੰਧੀ ਕੱਟੜ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਨੀਂਹ-ਪਥੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਉਠਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸੁਝਾਉ ਦਿਓਗੇ? 10

2. ਜ਼ਾਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10

ਭਾਗ—B

3. ਲਿੰਗ ਪਛਾਣਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀਕਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਨਾਂ ਬਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

4. ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨਾ ਬਰਾਬਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਸਲੇ ਉਘਾੜੋ। 10

Scanned with CamScanner

(8)

ਭਾਗ—C

5. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ : 5×3=15

(i) ਸਾਰੀਵਾਦ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

(ii) ਲਿੰਗ-ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

(iii) ਲਿੰਗ ਆਧਾਰਤ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱ ਕਿਹੜੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

(iv) ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਵੱਖਰੇਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜੀਕਰਣ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(v) ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਰੰਭਕ ਪੜਾਓ ਤੇ ਬੱਚੀਆਂ ਲ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹ ਵਿਭਿੰਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(9)

25956

Total Pages : 4

PC–2609/M

K–14/2058

INCLUSIVE SCHOOL–XX

(Semester–IV)

Time : 1 $\frac{1}{2}$ Hours] [Maximum Marks : 35

Note : Attempt *one* question each from Sections A & B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

. Discuss the concept and objectives of inclusive education.

I. What is integrated education? How is it different from inclusive education? Discuss.

SECTION—B

II. Explain the role of parents in creating and sustaining inclusive practices.

V. Discuss in brief the main provisions of Persons with Disabilities Act, 1995.

Scanned with CamScanner

10

SECTION—C
(Compulsory)

V. Write short notes on the following :

1. Meaning of inclusive education.
2. Any three differences between special education a inclusive education.
3. Concept of conducive environment in inclusi schools.
4. Role of teachers in sustaining inclusive practices.
5. Recommendations of NPE, 1986 for the education disabled children.

11

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ *ਇੱਕ-ਇੱਕ* ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

I. 'ਸਮੁੱਚੀ' ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਚਾਰੋ।

II. 'ਸੰਘਟਨੀ' ਸਿਖਿਆ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਹ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿਖਿਆ ਨਾਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

III. ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਚਲਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਾਰੋ।

IV. ਡਿਸਅਬਿਲਿਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1995 ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਲਾਂਗ (ਅਯੋਗ) ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਿਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਾਰੋ।

ਭਾਗ—C
(ਲਾਜ਼ਮੀ)

V. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

1. 'ਸਮੁੱਚੀ' ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚਾਰੋ।

Scanned with CamScanner

(12)

2. 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼' ਸਿਖਿਆ ਅਤੇ 'ਸਮੁੱਚੀ' ਸਿਖਿਆ ਵਿਚਲੇ ਕੋ
ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੇਵੇਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।

3. 'ਸਮੁੱਚੀ' ਸਿਖਿਆ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਸੁਖਾਲੇ ਵਾਤਾਵਰ
ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵਿਚਾਰੋ।

4. 'ਸਮੁੱਚੇ' ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰਖਣ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦ
ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਾਰੋ।

5. ਵਿਕਲਾਂਗ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਿਖਿਆ ਸਬੰਧੀ NPE, 19
ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(13)

Roll No. .....

Total No. of Pages : 3

PC 2610-M

K-14/2058

UNDERSTANDING THE SELF–XXI

Semester—IV

Time Allowed : 1½ Hours] [Maximum Marks : 35

Note :– The candidates are required to attempt *one* question each from Section A and B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

I. Throw light on the process of socialization and development of self at home. 10

II. Reflect on the influence of peer group on identity. 10

SECTION—B

III. Discuss the role of schooling in development of national identity. 10

IV. How does critical pedagogy help in moving towards peaceful living? Explain. 10

Scanned with CamScanner

SECTION—C

V. Write short notes on :

(a) Identity formation among students.

(b) Education for peace.

(c) Role of teacher in developing social attitudes.

(d) Person.

(e) Shaping identity as a teacher. 5×3=

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ: ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਭਾਗ ੳ ਅਤੇ ਅ ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ **ਇੱਕ-ਇੱਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ੲ ਦੇ ਸਾਰੇ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

I. ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਵੈ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉ

II. ਪਹਿਚਾਣ 'ਤੇ ਕੁਲੀਨ (Peer) ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਤ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

III. ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲਿੰਗ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ

IV. ਆਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਅਧਿਆਪਕੀ ਸਾਂਤੀਪੂਰਨ ਰਹਿਣ ਵੱਲ ਵੱਧਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ੲ

V. ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਚਾਣ ਨਿਰਮਾਣ।

(ਅ) ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਸਿਖਿਆ।

(ੲ) ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।

(ਸ) ਵਿਅਕਤੀ।

(ਹ) ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਚਾਣ ਸਿਰਜਣਾ। 5×3=15

Scanned with CamScanner

(17)

oll No. 25758 Total Pages : 4

2611/M

K–14/2058

READING AND REFLECTING ON TEXT–XXII

Semester–IV

me Allowed : $1\frac{1}{2}$ Hours] [Maximum Marks : 35

ote : The candidates are required to attempt **one** question each from Sections A and B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

Explain the main recommendations of NCF, 2005.

How the aims and evaluation strategies of NPE, 1986 and NCF, 2005 differ from each other?

Scanned with CamScanner

SECTION—B

3. Explain the different strategies of reading of

4. How text-books put reflections on gender environment?

SECTION—C

5. Write short notes on the following :

   1. Any five recommendations given by N 1986.
   2. Aims of education as given in NPE, 198
   3. Qualities of a good Social Science text-bo
   4. Define evaluation.
   5. Pedagogy as discussed in NPE, 1986.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ **ਇੱਕ-ਇੱਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

1. NCF, 2005 ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

2. NPE, 1986 ਦੀਆਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨੋਰਥ, NCF, 2005 ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨੋਰਥਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹਨ? ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਦਰਜ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

3. ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।

4. ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ?

Scanned with CamScanner

ਭਾਗ—C

5. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

1. NPE, 1986 ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰੋ।

2. NPE, 1986 ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਟੀਚਾ ਕੀ

3. ਇਕ ਚੰਗੀ ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਦਰਜ ਕਰੋ।

4. ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।

5. NPE, 1986 ਵਿਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

Total Pages : 4

PC–2612/M

K–14/2058

STRENGTHENING LANGUAGE PROFICIENCY–XXIII

(Semester–IV)

ne : $1\frac{1}{2}$ Hours] [Maximum Marks : 35

te : Attempt *one* question each from Sections A & B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

What are the steps followed in biographical writing? Discuss.

Discuss in detail the contemporary issues in writing.

SECTION—B

Explain the objectives of School Magazine.

How we can prepare a Wall Magazine? Discuss.

Scanned with CamScanner

SECTION—C
(Compulsory)

V. Write short notes on the following :

1. Writing of Newspapers.
2. Layout of School Magazine.
3. Writing of Selected Articles.
4. Significance of Wall Magazine.
5. Educational writing on Schooling.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ *ਇੱਕ-ਇੱਕ* ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

I. ਜੀਵਨੀ-ਮੂਲਕ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਪੜਾਓ ਆਉਂਦੇ (ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ) ਹਨ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

II. ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

III. ਸਕੂਲ ਮੈਗਜ਼ੀਨ (ਰਸਾਲੇ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।

IV. ਕੰਧ-ਪੱਤਰਿਕਾ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—C
(ਲਾਜ਼ਮੀ)

V. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

1. ਸਮਾਚਾਰ-ਪੱਤਰਾਂ ਲਈ ਲਿਖਣਾ ਵਿਚਾਰੋ।

[P. T. O.

Scanned with CamScanner

(22)

2. ਸਕੂਲ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

3. ਚੋਣਵੇਂ ਲੇਖਾਂ (ਆਰਟੀਕਲਜ਼) ਦੇ ਲਿਖਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

4. ਕੰਧ-ਪੱਤਰਿਕਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ।

5. ਸਕੂਲੀ-ਸਿਖਿਆ 'ਤੇ ਸਿਖਿਅਕ ਲੇਖਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

509/24

(23)

67

Total Pages : 4

PC–2613/M

K–14/2058

HEALTH AND PHYSICAL EDUCATION–XXIV

(Semester–IV)

Time : 1½ Hours] [Maximum Marks : 35

Note : Attempt *one* question each from Sections A & B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

I. Discuss the functions and locations of the Endocrine Glands in the Human Body. 10

II. Discuss the Common Childhood Illness along with their causes and preventions. Measles TB Malaria 10

SECTION—B

III. Discuss Yoga as musculoskeletal exercise. Explain the techniques and benefits of any two Yogic Asana along with their benefits. 4+3+3=10

IV. What do you understand by Physical Fitness? Discuss the components of Physical Fitness in detail. 2+8=10

endurance

Cardio respiratory

Scanned with CamScanner

SECTION—C

(Compulsory)

V. Write brief answers :

1. The Human Nervous System.
2. The concept of Calorific Value.
3. First Aid for Burns.
4. What do you understand by Anaerobic exercises?
5. Benefits of Kapalbhati exercise. 5×3=15

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ *ਇੱਕ-ਇੱਕ* ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

I. ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਅੰਤਰ-ਸ੍ਰਾਵੀ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

I. ਬਚਪਨ ਦੀ ਆਮ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ—B

II. ਵਾਤ (Musculoskeletal) ਕਸਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਕਿਸੇ ਦੋ ਯੌਗਿਕ ਆਸਣਾਂ ਦੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਸਹਿਤ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਤੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 4+3+3=10

V. ਸਰੀਰਕ ਫਿਟਨੈਸ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਸਰੀਰਕ ਫਿਟਨੈਸ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 2+8=10

Scanned with CamScanner

26

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ)

V. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਮਨੁੱਖੀ ਨਸ ਪ੍ਰਬੰਧ।
2. ਤਾਪਕਾਰੀ (Calorific) ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ।
3. ਸੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਲਈ ਮੁਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ।
4. ਹਵਾ ਰਹਿਤ (Anaerobic) ਕਸਰਤਾਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
5. ਕਪਾਲਭਾਤੀ ਕਸਰਤ ਦੇ ਫਾਇਦੇ। 5×3=

27

ll No. .....

Total No. of Pages : 3

PC 2614-M

K-14/2058

GUIDANCE AND COUNSELLING–XXV & XXVI Opt. (i)

Semester—IV

e Allowed : 1½ Hours] [Maximum Marks : 35

e :– The candidates are required to attempt *one* question each from Section A and B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

Discuss the need and objectives of educational and vocational guidance. 5+5

Give a detailed overview of the technique of Rating scale. 10

SECTION—B

Which is the best approach to counselling and why ? Explain. 10

Describe the need, process and importance of career talks. 2+3+5

Scanned with CamScanner

SECTION—C

V. Write short notes on :

(a) Guidance.

(b) Cumulative Record Card.

(c) Counselling Interview.

(d) Purpose of Counselling.

(e) Counsellor. 5×3=15

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ: ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਭਾਗ ੳ ਅਤੇ ਅ ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ **ਇੱਕ-ਇੱਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਏ ਦੇ ਸਾਰੇ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

I. ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਵਿਵਸਾਇਕ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ

II. ਮੁਲ-ਅੰਕਣ ਮਾਪ-ਦੰਡ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਤਰਿਤ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਭਾਗ—ਅ

III. ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ? ਵਿਆਖਿ ਕਰੋ।

IV. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪਾਂ ਦੀ ਲੋੜ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 2+

ਭਾਗ—ਏ

V. ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਅਗਵਾਈ।

(ਅ) ਇਕੱਤਰੀਕ੍ਰਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਰਡ।

(ਏ) ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਇੰਟਰਵਿਊ।

(ਸ) ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਦਾ ਉਦੇਸ਼।

(ਹ) ਕੌਂਸਲਰ।

Scanned with CamScanner

Roll No. 25771

Total No. of Pages : 3

PC 2616-M

K-14/2058

ENVIRONMENT EDUCATION–XXV & XXVI Opt. (iii)

Semester—IV

Time Allowed : 1½ Hours] [Maximum Marks : 35

Note :– The candidates are required to attempt one question each from Section A and B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

1. How will you spread environmental awareness among your students ? Suggest some practical activities that you would like to conduct to create environmental awareness among school students. 5+5

2. What is the importance of ozone layer for our environment ? How is ozone layer depletion caused and how is it harming the environment ? 4+3+3

SECTION—B

3. What measures may be taken for conservation of natural resources ? Discuss. 10

Scanned with CamScanner

4. How will you promote environmental education in your school through environmental education programs ? 10

SECTION—C

5. Write short notes on :

   (a) Need of environmental education in schools.

   (b) Harmful effects of sound pollution.

   (c) Consequences of polar melting.

   (d) Education for sustainable development.

   (e) Issues related to environmental ethics. 5×3=15

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ: ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਭਾਗ ਓ ਅਤੇ ਅ ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ **ਇੱਕ-ਇੱਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਅ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਏ ਦੇ ਸਾਰੇ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਨਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕਿਸ ਤ ਫੈਲਾਉਗੇ ? ਕੁੱਝ ਵਿਹਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿਉ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਨਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਚਾ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰੋਗੇ ? 5+

2. ਸਾਡੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਲਈ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ? ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਸਖ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰ ਰਹੀ ਹੈ ? 4+3+

ਭਾਗ—ਅ

3. ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

4. ਵਾਤਾਵਰਨਕ ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਨਕ ਸਿਖਿਆ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਕਰੋਗੇ ? 10

ਭਾਗ—ਏ

5. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

   (ਓ) ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਨਕ ਸਿਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ।

   (ਅ) ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵ।

   (ਏ) ਧਰੁੱਵ ਪਿਘਲਣ ਦੇ ਸਿੱਟੇ।

   (ਸ) ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਿਖਿਆ।

   (ਹ) ਵਾਤਾਵਰਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਵਾਦ। 5×3=15

Scanned with CamScanner

33

Total Pages : 4

PC–2618/M

K–14/2058

TEACHER EDUCATION–XXV & XXVI (v)

(Semester–IV)

Time : 1½ Hours] [Maximum Marks : 35

Note : Attempt *one* question each from Sections A & B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

I. What is the concept of Teacher Education? Elaborate the objectives of Teacher Education at different levels. 3+7=10

II. Elaborate the role and functions of NCERT and NCTE on Teacher Education. 10

SECTION—B

III. Do you understand by Innovations in Teacher Education? Discuss the nature and strategies of Learner-Controlled Instructions. 2+8=10

IV. What role Professional Organizations of Teacher Education have to play? Elaborate. 10

Scanned with CamScanner

(34)

SECTION—C
(Compulsory)

V. Write brief answers :

1. What do you understand by Teacher Education?
2. Give a brief on the functions of DIET.
3. What do you understand by Professional Associa[illegible] of Teacher Education?
4. Give a brief on the role of CTE on Tea[illegible] Education.
5. What do you understand by Teacher-Contr[illegible] Instructions? 5×[illegible]

(35)

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

I. ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਖਿਆ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਕੀ ਹੈ? ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 3+7=10

II. ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਖਿਆ 'ਤੇ NCERT ਅਤੇ NCTE ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ—B

III. ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਖਿਆ ਵਿਚ ਨਵੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਤੇ ਰੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਕੇਂਦਰੇਲਕ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਕਾਰਜ-ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 2+8=10

IV. ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ? ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10

Scanned with CamScanner

(36)

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ)

V. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਖਿਆ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?

2. DIET ਦੇ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

3. ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਖਿਆ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਤੁ
ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?

4. ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਖਿਆ 'ਤੇ CTE ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਸੰ
ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

5. ਅਧਿਆਪਕ-ਕੰਟਰੋਲਡ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮ
ਹੋ?

5×3=

---

(37)

Roll No. 25759

Total No. of Pages : 3

PC 2614-M

K-14/2058

GUIDANCE AND COUNSELLING–XXV & XXVI Opt. (i)

Semester—IV

Time Allowed : 1½ Hours] [Maximum Marks : 35

Note :– The candidates are required to attempt *one* question each from Section A and B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

I. Discuss the need and objectives of educational and vocational guidance. 5+5

II. Give a detailed overview of the technique of Rating scale. 10

SECTION—B

II. Which is the best approach to counselling and why ? Explain. 10

V. Describe the need, process and importance of career talks. 2+3+5

Scanned with CamScanner

SECTION—C

V. Write short notes on :

(a) Guidance.

(b) Cumulative Record Card.

(c) Counselling Interview.

(d) Purpose of Counselling.

(e) Counsellor. 5×3

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ: ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਭਾਗ ੳ ਅਤੇ ਅ ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ **ਇੱਕ-ਇੱਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ੲ ਦੇ ਸਾਰੇ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

I. ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਵਿਦਯਾਰਥਿਕ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕ

II. ਮੁਲ-ਅੰਕਣ ਸਾਧ-ਦੰਡ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਤਰਿਤ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿ

ਭਾਗ—ਅ

III. ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਦਾ ਅੱਜ ਦੇ ਵਧੀਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ? ਵਿਆਖਿ ਕਰੋ।

IV. ਵਿਦਯਾਏ ਵਾਤਾਵਰਣਪਾਖੀ ਦੀ ਲੋੜ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 2×

ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਅਗਵਾਈ।

(ਅ) ਇਕੱਤਰੀਕ੍ਰਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਰਡ।

(ੲ) ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਇੰਟਰਵਿਊ।

(ਸ) ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਦਾ ਉਦੇਸ਼।

(ਹ) ਕੌਂਸਲਰ। 5×3=15

Scanned with CamScanner